

Beslutningsforslag nr. **B 96**

Folketinget 2023-24

Fremsat den 19. december 2023 af Søren Espersen (DD), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Susie Jessen (DD),
Hans Kristian Skibby (DD), Peter Skaarup (DD) og Inger Støjberg (DD)

Forslag til folketingsbeslutning

om tilbagelevering af græske kulturgenstande

Folketinget pålægger regeringen at påbegynde forhandlinger med den græske regering om tilbagelevering af græske kulturgenstande, der befinder sig i Danmark.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Nationalmuseet i København har i sine samlinger kulturgenstande fra andre lande. Nationalmuseet adskiller sig ikke fra andre museer verden over, da det er helt normalt at have kulturgenstande fra andre lande i samlingerne.

Nogle af disse kulturgenstande kan imidlertid have stor værdi i de lande, hvorfra de stammer. F.eks. havde Nationalmuseet en stor samling af islandske håndskrifter og grønlandske genstande. Efter gentagne anmodninger fra Island blev håndskrifterne leveret tilbage som følge af en lov om udlevering i 1965, og i 1980'erne blev der indgået en aftale med Grønland om tilbagelevering af mere end 35.000 genstande (»Danmark leverede kulturskatte tilbage i tusindvis«, www.dr.dk, den 14. september 2015).

Genstandene er leveret tilbage til Island og Grønland til stor glæde for lokalbefolkningen, og fordi de selv er i stand til at bevare kulturgenstandene på betryggende vis.

Græske kulturgenstande i Danmark

Parthenontemplet på Akropolis blev opført omkring år 440 f. Kr. med en frise på ca. 160 m, hvoraf 128 m eksisterer i dag. Dele af frisen befinder sig i dag på museer i andre lande, bl.a. i Storbritannien, Frankrig, Vatikanet, Østrig, Tyskland, Italien og også i Danmark.

Tre stykker af Parthenonfrisen befinder sig på Nationalmuseet i København, og dem lægger den græske regering stor vægt på at få leveret tilbage. De tre stykker af frisen forestiller henholdsvis et kentaurhoved, et lapithoved og en hestehov af en kentaur. De to førstnævnte blev købt lovligt på gaden i Athen af en dansk søofficer i 1687, der forærede den til kong Christian V. Hestehoven er bragt til Danmark af generalkonsul Tuxen i 1835 (»Skal Nationalmuseet tilbagelevere tre fragmenter, som har udsmykket Parthenontemplet?«, www.information.dk, den 14. februar 2023).

Grækenland har ad flere omgange anmodet Danmark om at tilbagelevere stykker af Parthenonfrisen. Disse gentagne anmodninger er dog blevet afvist. Så sent som i november 2023 har Nationalmuseet afslået Grækenlands anmodning om at tilbagelevere de tre genstande med den begrundelse, at de har større værdi i Danmark (»Græsk ambassadør efter Nationalmuseets nej til at sende marmorhoveder tilbage: Sagen er ikke lukket«, www.dr.dk, den 29. november 2023).

For Grækenland er Parthenonfrisen vigtig kulturarv, og hovedparten af frisen befinder sig i Storbritannien, der hårdnakket nægter at levere den tilbage.

De tre stykker af Parthenonfrisen er dog ikke de eneste græske kulturgenstande, som Danmark er i besiddelse

af. Danmark har også andre kulturgenstande fra Athen og fra udgravninger på Rhodos. Det vil være oplagt i en dialog med den græske regering også at inddrage en eventuel tilbagelevering af disse kulturgenstande i det omfang, den græske regering ønsker disse genstande tilbageleveret.

Forhandling med den græske regering

Det altoverskyggende ønske fra græsk side er, at de tre stykker af Parthenonfrisen leveres tilbage. I hvilket omfang andre kulturgenstande skal leveres tilbage, må bero på forhandlinger med den græske regering, men forslagsstillerne er bestemt åbne over for at imødekomme et græsk ønske herom.

Stykkerne af Parthenonfrisen er af så stor national betydning for Grækenland, at spørgsmålet må behandles på regeeringsniveau og ikke blot henvises til frivillige forhandlinger og aftaler mellem museer. Det er et ønske, forslagsstillerne deler med direktøren for Nationalmuseet, Rane Willerslev, der i april 2023 udtalte, at han savnede en retningstilkendevise fra politikerne (»Rane Willerslev lægger pres på politikerne med nyt tiltag i ekstremt betændt sag«, politiken.dk, den 4. april 2023).

Grækenland, demokratiets vugge, er i dag et veludviklet demokrati, medlem af EU og ønsker naturligvis deres kulturarvs-genstande tilbage fra andre lande, da de betyder meget for Grækenland som nation og grækerne som folk.

Grækenland passer godt på sin kulturelle arv, og der burde ikke være bevarings- eller sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved at levere de ønskede genstande tilbage.

De seneste årtier har holdningen til tilbagelevering ændret sig i mange lande, og Danmark vil med en tilbagelevering af græske kulturgenstande vise vejen for andre lande. Danmark er på andre områder ikke bleg for at gå forrest, og her kan man vise omverdenen og lande, som vi normalt sammenligner os med, hvordan man på fredelig vis kan levere vigtige kulturgenstande tilbage til lande, hvor de har stor betydning, og hvor landet er i stand til at tage forsvarlig vare på kulturgenstandene.

Der er næppe tvivl om, at Danmark vil kunne opnå stor international anerkendelse ved at være i front med tilbagelevering af kulturgenstande til Grækenland.

Forslagsstillerne ønsker derfor at pålægge regeringen at påbegynde forhandlinger med den græske regering om tilbagelevering af græske kulturgenstande, der befinder sig i Danmark.

Skriftlig fremsættelse

Søren Espersen (DD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tilbagelevering af græske kulturgenstande.

(Beslutningsforslag nr. B 96)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.